

MU
meet

УРОК

НАШ ПАРК – НАШЕ МІСТО

Вікова група:

12–13 років
(6-7 класи)

Тривалість:

90 хвилин
(здвоєний урок)

Тип заняття:

**інтегрований
воркшоп** - географія,
біологія, мистецтво

Можлива форма:

**робота в класі з великою
спільною мапою** або короткою
прогулянкою довкола школи

Мета уроку

- сформувати уявлення про парк як частину міської архітектури, екосистеми та соціального життя;
- розвинути розуміння взаємозв'язку між природою, людьми та інфраструктурою;
- навчити учнів бачити парк як елемент спільного простору, що потребує догляду й турботи;
- виховати відповідальність і відчуття приналежності до міського середовища;
- показати, що навіть малі дії – ідея, пропозиція, турбота – можуть покращити місто.

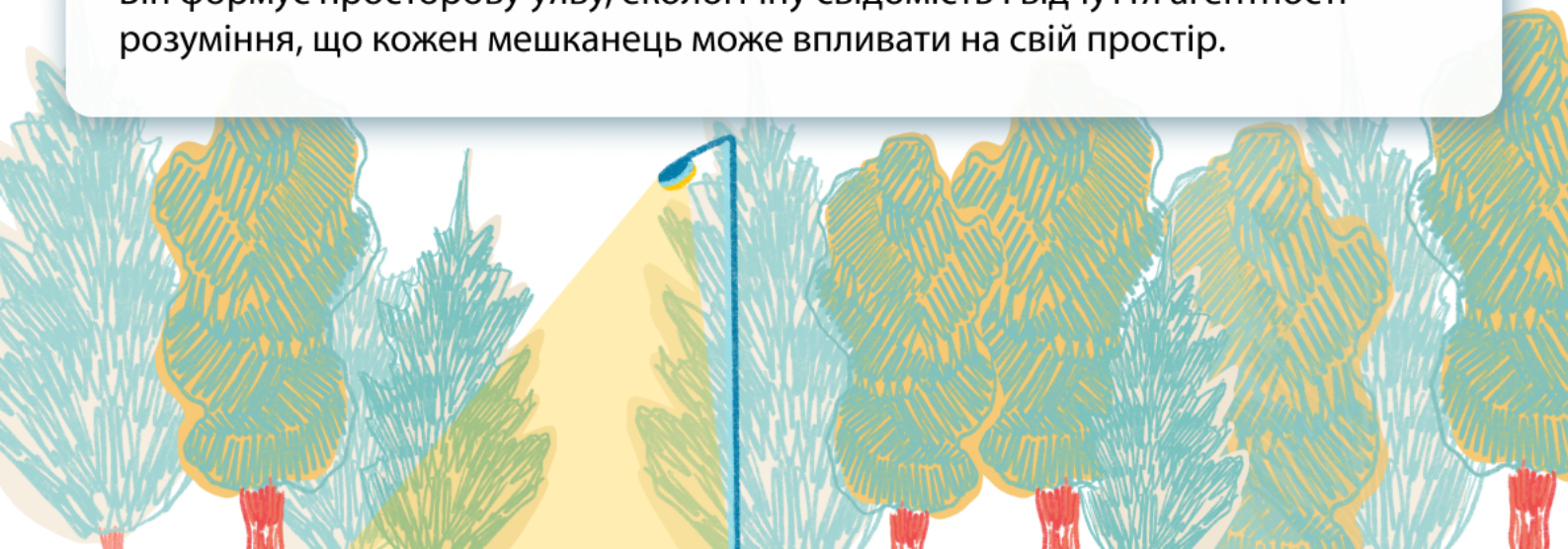
Короткий опис

Урок знайомить учнів із тим, як парки «працюють» у місті: очищують повітря, впливають на клімат, створюють місце для спільнот, відпочинку й мистецтва. Через обговорення, спостереження та спільне проектування діти досліджують, чому парки важливі для життя міста й як їх можна зробити кращими.

Кульмінацією заняття стає групова вправа – створення великої мапи парку з власними ідеями інтервенцій, інсталяцій чи зон активностей.

Урок інтегрує природничі науки, громадянську освіту, мистецтво й архітектурне мислення.

Він формує просторову уяву, екологічну свідомість і відчуття агентності – розуміння, що кожен мешканець може впливати на свій простір.

Структура заняття

Вступ і мотивація (10 хв)

- коротка розмова про те, чому містам потрібні зелені зони;
- постановка питання: «що робить парк живим?»

Як працює парк: природа і люди (15 хв)

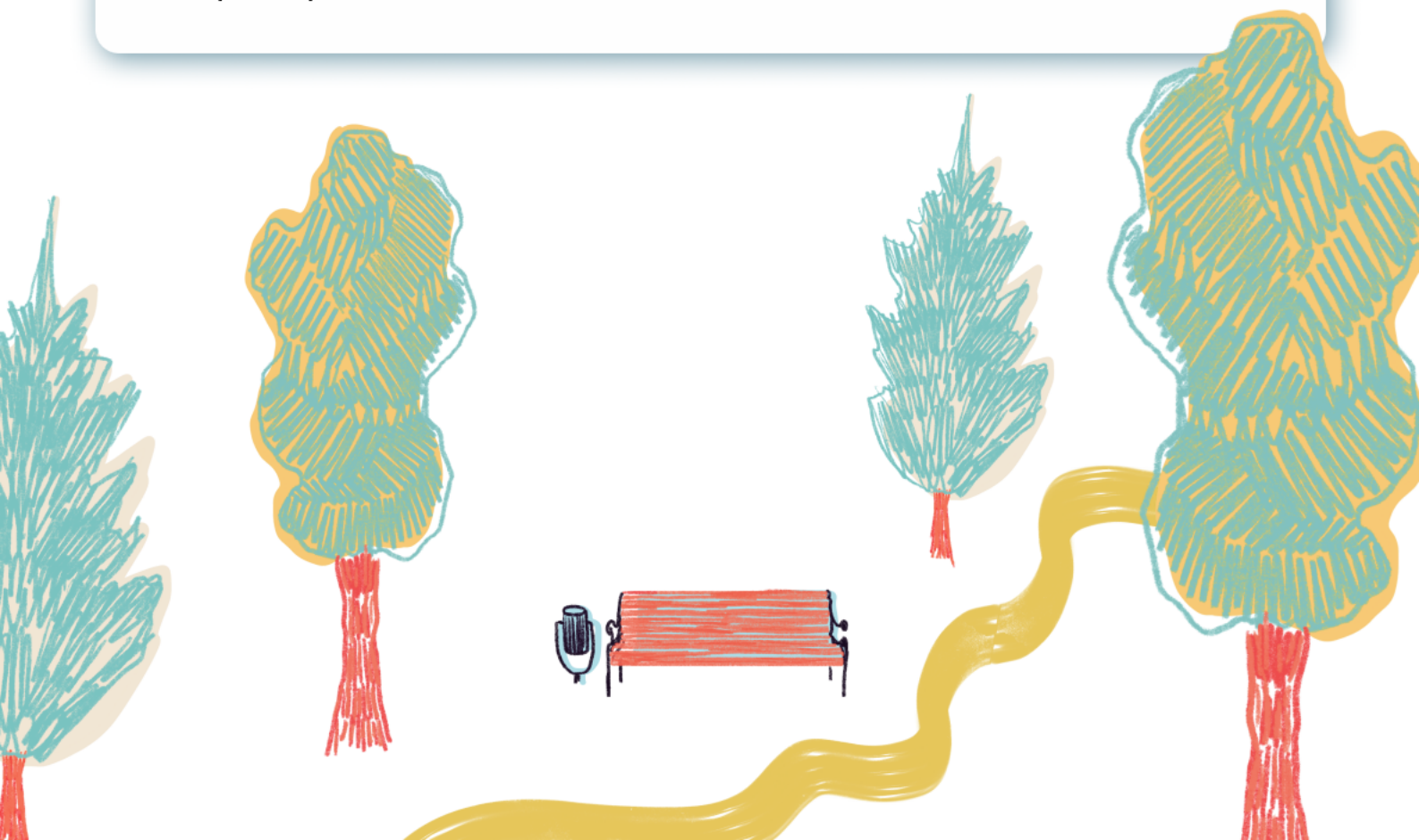
- перегляд фото різних типів парків;
- обговорення ролей природи, архітекторів і мешканців;
- коротка вправа: «що мені подобається в парках і що я хотів би змінити».

Спільна робота «Наш парк – наші ідеї» (40 хв)

- створення великої колективної мапи парку;
- розміщення елементів (зелені зони, доріжки, водойми, арт-об'єкти, зони відпочинку);
- проміжні обговорення та узгодження.

Презентація та рефлексія (25 хв)

- короткі презентації груп;
- обговорення результатів: «яким став наш парк?», «як він допомагає місту жити?»;
- підсумок про відповідальність і роль мешканців у спільному просторі.

Матеріали та інструменти

- велика мапа (A1-A0) реального або уявного парку;
- кольорові стікери (зелені, сині, жовті, червоні);
- маркери, олівці, фломастери;
- ножиці, клей, кольоровий папір;
- фото прикладів сучасних парків або проєктів громадських просторів.

Ключові акценти для вчителя

- підтримуйте баланс між природною, соціальною та архітектурною логікою парку;
- спрямовуйте дискусію до усвідомлення, що парк – це спільна цінність і відповідальність;
- ставте питання, які розвивають мислення агентності:
  - “що ми можемо змінити в нашому місті?”
  - “які дії допомагають місту бути здоровим?”
- не оцінюйте естетику проєктів – цінують ідеї, аргументацію й спільну роботу.

Тривалість:

10 хв

БЛОК 1

ВСТУП. ЧОМУ МІСТУ ПОТРІБНІ ПАРКИ

Мета

- викликати інтерес до теми;
- підвести учнів до розуміння, що парки – це невід’ємна частина міста;
- показати, що природа і місто можуть співіснувати гармонійно.

Хід:

1. Привітання та налаштування (2 хв)

Учитель коротко пояснює, що сьогодні діти досліджуватимуть “легені міста” – парки та зелені простори.

Репліка вчителя:

«Місто – це не лише будинки, дороги й машини. Це ще й дерева, трава, свіже повітря, тінь і місця, де ми можемо відпочити. Сьогодні ми поговоримо про те, як природа і архітектура працюють разом, щоб місто було зручним і живим.»

2. Дискусія (4 хв)

Учитель запитує:

- Чому нам потрібні парки?
- Що ви робите, коли приходите туди?
- Як змінюється настрій, коли ви в зеленому місці?
- Що станеться, якщо у місті не буде зелених зон?

Репліка вчителя:

«Парк – це не просто місце для прогулянок. Він очищує повітря, охолоджує місто в спеку, дає простір для спілкування, спорту і відпочинку. Парк – це архітектура природи.»

Рекомендація: підготувати інформацію або статистику про озеленення міста

Тривалість:

15 хв

БЛОК 2

ЯК ПРАЦЮЄ ПАРК: ПРИРОДА І ЛЮДИ

Мета

- розвинути спостережливість і розуміння взаємозв'язків між природою та людиною;
- навчити бачити парк як частину міської екосистеми;
- показати, що за кожним елементом стоїть певна функція.

Хід:

1. Фотоаналіз (5 хв)

Учитель демонструє кілька фото різних парків – диких, історичних, сучасних, тематичних.

Учні описують, що бачать: рослини, доріжки, водойми, місця для людей.

2. Обговорення (5 хв)

Учитель ставить запитання:

- Що об'єднує всі ці парки?
- Хто створює їх?
- Як парк змінює життя навколо?
- Які проблеми можуть бути у парку?

Репліка вчителя:

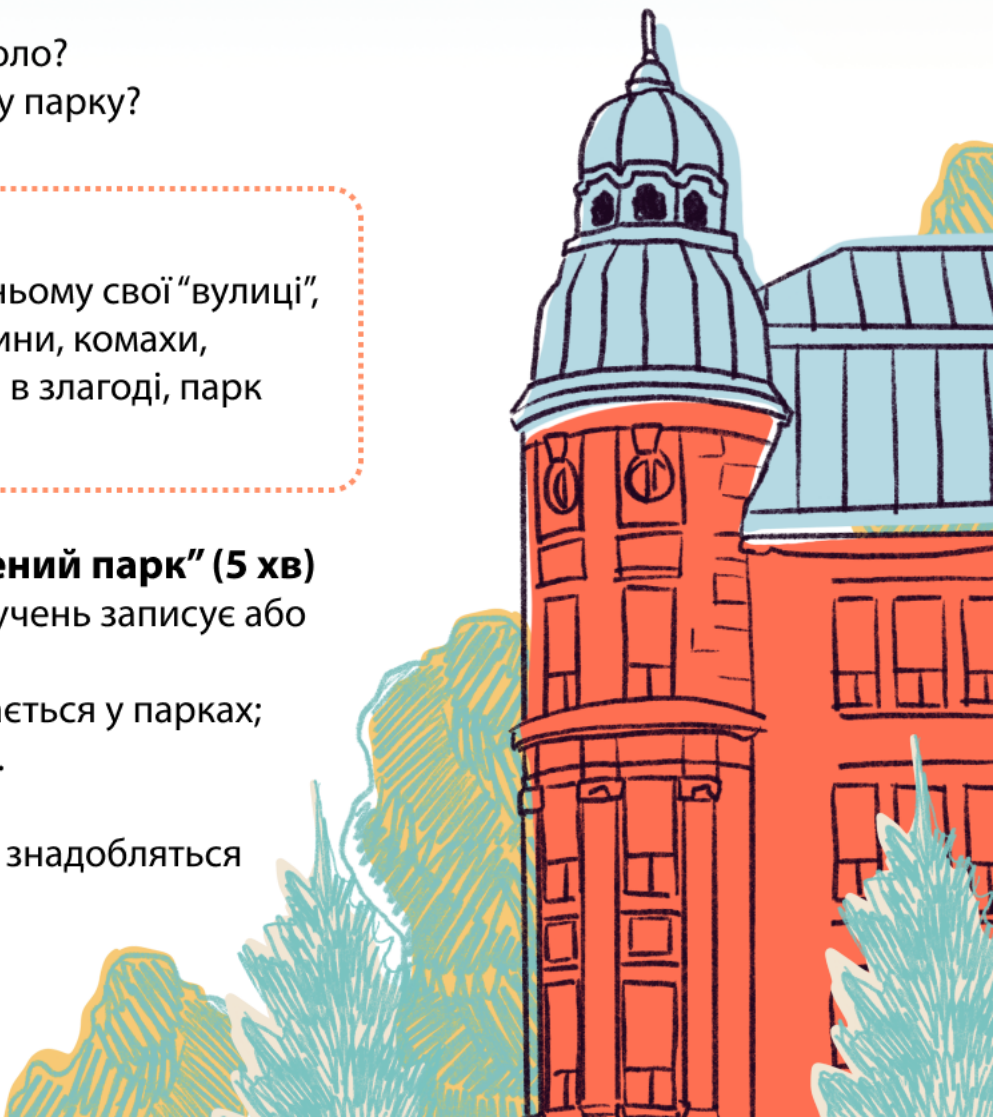
«Парк – це як місто в місті. У ньому свої “вулиці”, свої “мешканці” – птахи, тварини, комахи, дерева, люди. І якщо всі вони в злагоді, парк живе.»

3. Міні-вправа “Мій улюблений парк” (5 хв)

На маленьких аркушах кожен учень записує або малює:

- що йому найбільше подобається у парках;
- що він хотів би там змінити.

(Учитель збирає аркуші – вони знадобляться в 3 блоці.)

Тривалість:

40 хв

БЛОК 3

СПІЛЬНА РОБОТА “НАШ ПАРК – НАШІ ІДЕЇ”

Мета

- навчити працювати в команді та шукати колективні рішення;
- розвинути просторове мислення та здатність бачити парк як частину міської системи;
- показати, що навіть невеликі ідеї можуть вплинути на якість життя у місті.

Хід:

1. Підготовка (5 хв)

Учитель пояснює завдання і роздає кожній групі (по 3-4 учні) ватман формату А2-А1, на якому вже позначено контури реального міського парку – його межі, основні доріжки, водойми або відкриті зони (наприклад, парк біля школи або знайомий міський простір).

Репліка вчителя:

«Перед вами – план справжнього парку. Він існує у вашому місті, але ми сьогодні уявимо, що можемо його оновити. Ви – команда архітекторів, ландшафтних дизайнерів і містян, які хочуть зробити цей простір кращим для людей, природи й міста.»

Як альтернативний варіант завдання: роздати групам пусті аркуші, а на дошці (екрані) вивести схему парку, яку дітям буде доступно схематично перемалювати.

2. Робота в групах (25 хв)

Учитель показує кілька прикладів ментальних мап (реальні або намальовані вручну): як різні люди уявляють свій простір.

Кожна команда обговорює, що в цьому парку варто залишити, що покращити і що додати. Після обговорення діти малюють свої пропозиції прямо на ватмані.

Матеріали: фломастери, маркери, кольорові олівці, стікери, вирізки з кольорового паперу (дерева, лавки, водойми, сцени, арт-об'єкти тощо).

Приклади елементів, які можна додати:

- зелені зони: нові дерева, живоплоти, квітники;
- зони відпочинку: лавки, альтанки, майданчики;
- активні зони: сцена, спортивний майданчик, простір для подій;
- арт- або екологічні елементи: мурали, інтерактивні скульптури, компостери, дощові сади, шпаківні.

Підказки та питання від учителя:

- Для кого цей парк? (діти, літні люди, тварини, усі разом?)
- Як зробити його комфортним і безпечним?
- Як ваші ідеї допомагають місту "дихати"?
- Які матеріали або рішення зроблять його дружнім до природи?

2. Фінал групової роботи (10 хв)

Кожна команда завершує оформлення ватману, дає парку назву та коротко формулює його ідею або слоган.

Учитель може зібрати всі роботи на дошці або підлозі.

Тривалість:

25 хв

БЛОК 4

ПРЕЗЕНТАЦІЯ І РЕФЛЕКСІЯ

Мета

- підсумувати результати;
- сформулювати відчуття власного внеску у створення міста;
- закріпити поняття парку як спільної цінності.

Хід:

1. Презентації груп (10 хв)

Кожна команда коротко представляє свій парк (1-2 хвилини):

- яку ідею вони втілили;
- які проблеми вирішує їхній парк;
- чим він особливий.

2. Обговорення (5 хв)

Учитель ставить запитання:

- Що спільного у всіх парках?
- Чому міські парки важливі для людей і природи?
- Як ми можемо впливати на свій простір навколо школи чи дому?

«Ми часто думаємо, що місто створюють лише архітектори чи влада. Але кожен з нас впливає на нього своїми діями – коли не смітить, коли саджає дерево, коли мріє про парк. Ви сьогодні зробили саме це – створили простір, у якому хочеться бути.»

3. Підсумок (5 хв)

Учні пишуть на стікерах одну фразу:

“Що я сьогодні зрозумів/ла про місто?”

Стікери наклеюють на спільний плакат “Наш парк – наше місто”.

Методичні поради

1. Тримайте фокус на урбаністичному вимірі парку. Нагадуйте учням, що парк – це не просто природа, а елемент міської структури, який впливає на клімат, транспорт, здоров'я та соціальне життя міста. Під час роботи ставте запитання:
  - “Як цей парк допомагає місту жити?”
  - “Хто користується цим простором?”
  - “Які проблеми парк може вирішити?”
2. Підкреслюйте спільну відповідальність. У процесі обговорення вчитель має постійно повертати дітей до думки, що простір міста належить усім. Важливо показати, що навіть школяр може впливати на свій двір, вулицю чи парк – пропонувати ідеї, доглядати за деревами, організовувати акції з прибирання тощо.
3. Заохочуйте аргументованість і командну роботу. Не оцінюйте лише “красивість” малюнків – важливіше, як команда пояснює свої рішення:
  - Чому саме ці об'єкти вони додали?
  - Яку проблему вони вирішують?
  - Для кого це зроблено?
4. Підтримуйте інклюзивність і різноманітність бачень. Уточнюйте, що парк має бути для всіх – для дітей, літніх людей, людей з інвалідністю, тварин, птахів. Якщо є час, можна дати завдання командам подумати, які користувачі є в їхньому парку, і додати елементи саме для них.
5. Використовуйте локальний контекст. Найкраще, якщо для роботи використано реальний парк вашого міста чи району. Це допомагає дітям мислити не абстрактно, а через знайомі місця. Якщо такого парку немає поруч, можна взяти фото або мапу будь-якого зеленого простору (сквер, двір, набережна).

6. Допомагайте бачити зв'язки "місто - природа - людина". Коли учні пропонують рішення, запитуйте:
- Як це вплине на природу?
  - Як це змінить життя людей?
  - Як це вплине на місто загалом?
7. Зберігайте відкритість і спонтанність. Діти можуть пропонувати дуже креативні, навіть утопічні ідеї – не відкидайте їх. Підтримайте думку, що архітектори і містяни мають мріяти, перш ніж планувати.
8. Підсумуйте через дію. На завершення уроку обов'язково зробіть коротку рефлексію:
- "Що я сьогодні зрозумів про парки і місто?"
  - "Що б я хотів змінити у своєму місті?"
- Це допомагає учням закріпити ідею, що вплив починається зі спостереження і думки.

КОМАНДА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ "ДІТИ - ТВОРЦІ МІСТА":

Дарія Ожиганова за підтримки
**Олександри Провозін, Світлани Тимків, Тетяни Бей,
Йешаягу-Пауліни Марченко і Олі Козаченко**

Розробка уроків - **Дарія Ожиганова**

Ілюстрації - **Марина Скворцова**

Програму реалізовано за ідеєю партисипативної групи до теми "Архітектура і урбаністика" в рамках проєкту MuMeet, що повністю фінансується Фондом "Пам'ять, Відповідальність і Майбутнє" (EVZ) в межах програми підтримки "єМістечко – простір для кожного". Організатори проєкту – Музей Міста (ЛКП "Центр розвитку туризму м. Львова" та БФ "Фонд розвитку Музею Міста у Львові") за партнерської підтримки Департаменту архітектури і просторового розвитку ЛМР, Харківської школи архітектури та Української урбан платформи.

*Матеріали створені на основі адаптованих напрацювань учасників тренінгів для вчителів та відгуків дітей, що брали участь в урбан-таборі "Діти - творці міста".

**Цей матеріал не відображає точку зору Фонду EVZ. Відповідальність за зміст будь-яких висловлювань несе автор.

Львівська
міська
рада

Музей Міста

Департамент
архітектури та
просторового розвитку

ХАРКІВСЬКА
ШКОЛА
АРХІТЕКТУРИ

Stiftung
evz

Erinnerung
Verantwortung
Zukunft